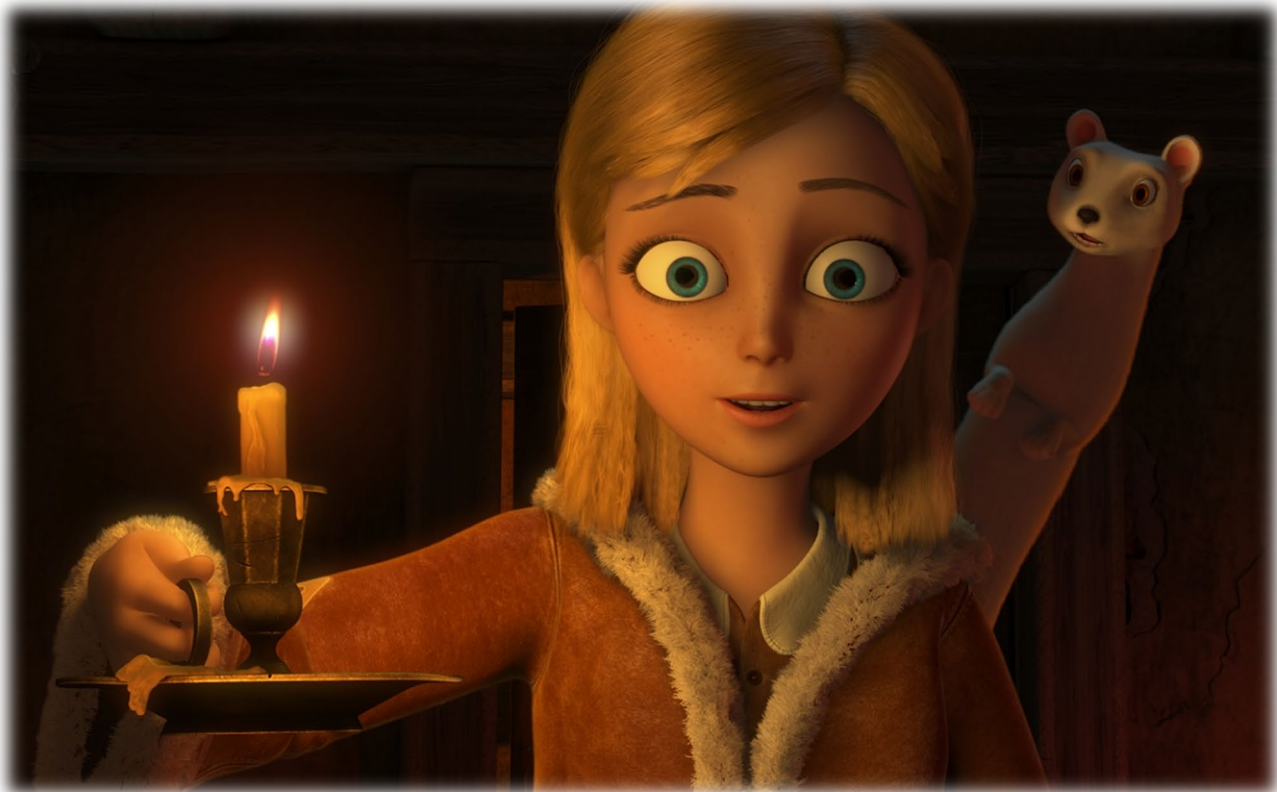


MUOHTADRONNET

H.C. Andersen muitalus

FILBMAGUORAHALLAN-ÁRKKAT

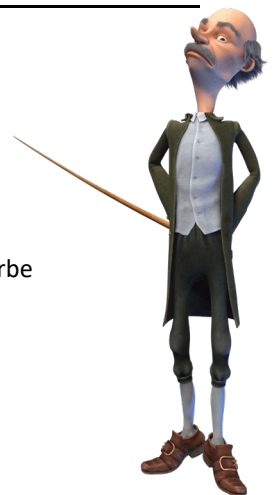
Čáli: Nina Mathisen



Buolaš sáhtta galmmihit olbmo váimmu, ráhkisvuohta sáhtta bidjat olbmo luovosin fas!

FILMADIEĐUT:

ŠÁŃNER:	Animašuvdna, Bearašfilbma, Mánáidfilbma
GUHKKODAT:	76 minuhta
REGI:	Vladlen Barbe
BAGADALLI:	Vladlen Barbe
GIEHTAČÁLUS:	Hans Christian Andersens Muohtadronnet muitalusa vuođu, maid Vladlen Barbe ja Donald Roman Lopez leaba heivehan
SÁMI JIENAT:	
NAŠUNALITEHTA:	Ruošša
TRAILER:	https://www.snodronningen.no/muohtadronnet



MUOHTADRONNET

H.C. Andersen muitalus

OANEHAČČAT FILMMA BIRRA

Galbma muohtadronnet hálida rievdadit máilmmi ja dahkat dan galbmaseabbun. Ođđa máilmmis galget garra njuolggadusat ja doppe galgá dušše jierpmi atnit, ii ge fal dovdduid. Ii galgga leat jurdilmeahtun. Muohtadronnet geahččala oħcat ja billistit buot dáiddáriid ja sin maŋisbohttiid davvebiekka vehkiin, mii lea dakkár mii galmmiha olbmo sielu. Diehtti lea dadjan ahte lea dušše fal okta áitta su báhas áigumušaide. Ja dat lea speajalduojár Vegard ja su mánát. Sis lea dakkár speajal mainna olmmoš ii dušše speadjalastte ja oainne ámadaju, das oaidná maid sielu. Jus Muohtadronnet nagoda fáhtet mánáid, de ii leat šat doaivva. Dalle šaddá agálaš dálvi sihke máilbmái ja maid olbmuid váimmuide.

OANEHAČČAT FILMMA DUOGÁŽA BIRRA

Muohtadronnet muitalus, maid Hans Christian Andersen čálii 1845:s lea vuodđun filmii. Dan muitalusas lea stállu mii oahpaha geaidungoansttaid muhtin stálloskuvllas. Son lea ráhkadan stállospeadjala ja go dainna speadjalastá, de dalle oaidná áibbas rievdan speajalgova go dan maid dábálaš speadjalis oaidná. Stállu ja su oahppit mátkkoštit miehtá máilmmi ja sidjiide dovdo buorren oaidnit buohkaid sin geat speadjalastet, go sin siellu rievdá áibbas ja sii šaddet hui bahás olmmožin. Muhtin beavvi sii geahččalit speadjala váldit mielde albmái, vai engelat šattaše bahán. Muhto stálut nisttihat speadjala, dat gahččá máilbmái ja cuovkana. Speajalbihtat rišihit miehtá máilmmi.

Mánáguovttos Gerda ja Kai leaba olbmážagat ja orruba lahkalaaga muhtin ráfálaš, čappa guovllus. Soai gilviba ruvssuid maid bidjaba lásegárbmii. Muhtin beavve stálu speajalbihtá bastá Kai:a čalbmái. Dat suotnjá su váibmui ja dagaha su hui bahán ja galmmasin. Son billista ruvssuid ii ge beroš šat ii geas ge, ii Gerdas ge. Áidna main vel berošta leat muohtačalmmit. Ja de muhtin beavve vilges Muohtadronnet seaivu iežas regain sin gávppoga olggobeallái. Ja dronnet dagaha su vajálduhttit iežas ovdalaš eallima go cummesta su jiekŋagalbma cummáin. Dronnet váldá su mielde iežas šlohttii. Ja buohkat jáhkket Kai lea heavvanan johkii, muhto Gerda gal ohcá su. Ja ozadettiin sus leat olu gelddolaš ja issoras hástalusat.

GEASA FILBMA HEIVE, JAGOKKO DAT HEIVE SKUVLII?

Filmma fáddá heive sidjiide geat aitto leat álgán skuvii – ustivuohhta, duostat iežas bealuštit ja maid iežas ustibiid, čájehit buorre vuoda ja ándagassii addit.

Skuvlii heive danne go Oahppoplána bajitoasis lea olmmošárvvu birra ja doppe čuožžu:

«Olbmot leat hearckit ja meaddugasat. Ándagassii addojupmi, ráhkisvuohhta lagamužžii ja solidaritehta leat dárbblašlaččat vai olbmot šaddet ja ahtanuššet. Ovttaskas olbmo persovnnalaš jáhku ja oamedovdu ferte váldit duođalaččat, vai buohkat sáhttet jurddašit, oskut ja cealkit friddja. Oahppit galget ieža leat mielde fuolaheame olmmošárvvu ja smiehttat movt sii sáhttet eastadit olmmošárvvu loavkašuhhtima.»

MUOHTADRONNET

H.C. Andersen muitalus

Ja de čuožžu luondduáktema ja birasdiđolašvuoda birra:

«Olmmoš lea oassi luonddus ja sus lea geatnegasvuotta hálddašit dan dohkálaš vugiin. Oahpahas galget oahppit oazžut máhtu luonddu birra ja ovdánahttit luondduáktema. Sii galget beassat muosáhit luonddu ja atnit luonddu ávkin iluin ja dearvvašvuhtii ja oahppamii gáldun. Oahppit galget ovdánahttit diđolašvuoda das movt olbmo eallinvuohki váikkuha luonddu ja dálkkádaga, ja de maid min servodagaid. Skuvla galgá veahkehit ohppiid ovdánahttit dáhtu áimmahuššat birrasa.» Bajit perspektiivvas, de sáhttá dát filbma maid čájehit ahte olmmoš váikkuha birrasii. Loahpas váldit vel ovdan dan ahte skuvla galgá ovddidit demokrátalaš árvvuid ja miellaguottuid vuostedeaddun ovdagáttuide ja vealaheapmái.

OVDAL FILMMA

Geahča trailera: <https://manymore.no/film/snodronningen>

Oahpaheaddji sáhttá árvoštallat galgá go dadjat ohppiide ahte filmmas soitet leat issoras oasis, dalle go Muohtadronnet ja su veahkit doarridit mánáid. Soaitá maid leat heivvolaš muitalit veahá filmma sisdoalu ovdal go mannabehtet činui. Álggus filmmas de davvebiegga bosada váhnemiid iežas mieldeja dat oassi filmmas sáhttá leat oalle ilgat muhtin ohppiid mielas. Ja dáidá maid leat vuogas dadjat ahte filbma lea fantasiija ja muitalus.

GIRJJIS FILBMAN

Loga H.C Andersena Muohtadronnet muitalusa ovdagihtii.

BARGOBIHTÁT

Bargobihtát dás vuolábeale eai leat dihto ortnega mielde, muhto dat leat čadnojuvvo lešgudet osiide ja temáide filmmas. Ehpet dii dárbbas atnit buot jearaldagaid. Dii dovdabehtet luohka buoremusa ja sáhttibehtet dasto heivehit bargobihtáid mánáid dássái. Muhto dat sáhttet leat buorren vuodđun go galgá ságastallat filbma birra, jus ohppiin ležžet jearaldagat dahje eará dadjamušat.

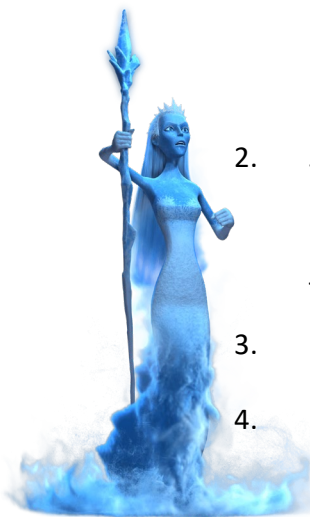


MUOHTADRONNET

H.C. Andersen muitalus

A – MII DÁHPÁHUVVÁ

1. Muihibehtet go mii geavai go váhnemat čiegaiga mánáguoktá dalle go davvebiegga bođii ja áiggui sudno váldit? (Speajal gahčai mánáža geto sisa, ja dat manjel gájui mánáid davvebiekkas). Muihibehtet dadjá ahte dain speadjaliin maid measttir Vegard lea duddjon, «das olbmo oaidná juste dakkárin go lea, ii sáhte maideg čiehkát». Manne jáhkkihehtet Muohtadronnega ballat dain speadjaliin?



2. Ja de oaidnibehtet Kai – mainna son lávii bargat ja buđaldit? Leat go dis buđaldan hommegat? Dakká barggut maid lea somá bargat? Mii oaidnit Kai lea njuohtan muhtin muohtogova. Mii bat muohtogova lea? **Seammat** dii sáhttihehtet sárgut dahje njuohtat juogo guđetguimmiid muohtogova dahje muhtin eará oahpes olbmo muohtogova?
3. Movt Muohtadronnet meannuda Máđuin? Ja maid Máhtu dahká loahpas dan filmmas?
4. Makkár dilli Gerdas lea, doppe gos don dál orru? Makkár ustit sus lea? «Boagustit ii leat lohpi», dadjá mánáidruovttu hoaiddár. Maid jurddašepet dan birra?

5. Ságastehket veahá iešguđet olbmuid ja elliid birra mat oidnojit filmmas ovdal go Kai gávdno. Lieđdeheaksá geas leat hájahis lieđit. Gonagas ja su mánát. Rievvát ja rievvárnjeida. Heargi. Áhkku gii lea diehtti ja ovdagihtii muitala dan mii boahpteáiggis geavvá. Maid son muitala Irma birra?



6. «Vašši geahnohutti su váimmu», dadjá áhkku Irma birra. Maid jáhkkihehtet su dainna oavvildit? Lehpit go dii leamaš suhttan geasa ge? Leat go dat buorre dovdu? Geahča dán oasáža NRK:s «Skuvla, dalle go olmmoš olgguštuvvo, nu movt Irmain geavai danna go earát atne su earáláganin:

<https://www.nrk.no/skole/?mediald=24034&page=objectives&ject=krle&objective=KM1985&vels=3-4&arningProgramme=LK20>

Dán smávva filmma muitaleaddji movttidahtá buohkaid válljet earáládje dahkat. Maid don sáhtát dahkat jus oainnat nuppi olbmo olgguštuvvome, jus ii beasa leat earáiguin fárrolaga? Maid sáhtát dahkat jus leat don gii olgguštát earáid? Ja maid sáhtát dahkat jus don it beasa leat earáiguin fárrolagaid?

7. «Vállje goappa beallái gulat», dadjá heaksá Máhtui. Maid son dainna oavvilda?
8. Mii geavvá go Gerda deaivvada Irmain filmma loahpas? Manne don jáhkát nu geavvá?



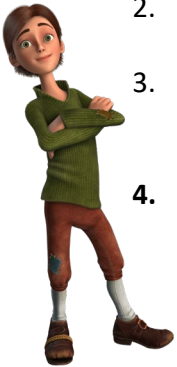
MUOHTADRONNET

H.C. Andersen muitalus



B – USTITVUOĐA BIRRA

1. Movt du mielas filbma muitala dan birra go olbmui leat ustibat ja oappát ja vieljat?
2. Makkár oktavuoha šaddá gaskal Gerda ja Máđu?
3. Makkár lea Gerda singuin geaiguin deaivvada iežas mátkki alde, dalle go lea vuolgán gádjut Kai:a?
4. Jiekŋašlohtas Máhtu fáhkkestaga nagoda rievdat jiekŋaguovžan- manne jáhkkebehtet su nagodit dan dahkat juste dalle?



C – LUONDDU JA BIRRASA BIRRA

1. Movt jáhkát dat livččii jus orošeiddet dakkár báikkis gos lea dálvi ja visot jiekŋan álohii? Geahča dán oasáža NRKs «Čiegus eallin muohttagis» <https://www.nrk.no/skole/?mediald=17333&page=objectives&subject=b%C3%A6rekriftigutvikling&objective=KM788&levels=1-2&learningProgramme=LK20> Eallit leat nohkkan dálvái, nu dadjet filmmas. Movt dalle lea go lea dálvái nohkkan? Lea go son muhtin «Muohtadronnet» filmmas gii lea leamaš nu nohkkan? Borat go don muohttaga? Maid jurddašat dan birra maŋgel go leat geahččan dán filmma?
2. Manne rievvárat áigot veahkehit Gerda
3. Mii dáhpáhuvvá go Kai fas ealáska? Ságastehket min iešguđet jahkeáigodagaid birra.

